

کارشناسان ارشد فرش در دانشگاه هنر اسلامی تبریز

صفحه ۲ و ۳

انتخابات انجمن علمی دانشجویی فرش برگزار شد

دور تازه انتخابات انجمن علمی دانشجویی فرش در تاریخ ۹۰/۷/۳۰ در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار شد. این دور از انتخابات که با استقبال مناسب دانشجویان روبرو بود شرایط مساعد و مناسبی را برای فعالیت در سال تحصیلی جاری فراهم نمود.

پس از انتخابات متسافانه تعدادی از کاندیداهای انجمن که آراء مناسبی را نیز کسب نموده بودند با به دلایلی از ادامه همکاری با انجمن انصراف دادند. با این حال انجمن تشکیل جلسه داده و در شرایط تازه دبیر و اعضای اصلی انجمن را به شرح زیر معرفی نمود:

دبیر انجمن: سید محمد مهدی میرالمینی

اعضای هیئت مرکزی: مرتضی مرجی، مجتبی سلیمپور، سمانه بلباسی و ثریا خانی.

اعضای علی البدل: آیلار لطفی و لیلا عبدی سادات
انجمن علمی دانشجویی فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز در دوره گذشته با هدف سامان دادن فعالیت های فوق برنامه موفق به برنامه ریزی و اجرای ۱۹ برنامه متنوع، متناسب با نیاز دانشجویان فرش این دانشگاه از قبیل برگزاری نمایشگاه های تخصصی، کارگاه های آموزشی، نشریات تخصصی، جلسات نقد و بررسی، جلسات سخنرانی، دوره های آموزشی فشرده و ... شد. در این دوره نیز انجمن مصمم است تا فعالیت های خود را در بخش های دانشجویی گسترش دهد.

افتتاح شعبه منطقه آذربایجان انجمن علمی فرش ایران

شعبه منطقه آذربایجان انجمن علمی فرش ایران پنجمین نوزدهم آبان ماه با حضور اعضای هیئت مدیره انجمن علمی فرش در دانشگاه هنر اسلامی تبریز افتتاح خواهد شد.

انجمن علمی فرش با توسعه شعبات خود در نقاط مختلف کشور قصد دارد تا فعالیت هایش را به لحاظ کمی و کیفی ارتقاء دهد. در این مراسم دکتر حبیب الله آیت الله عضو هیئت مدیره انجمن علمی در رابطه با اهداف این شعبه به ایراد سخن خواهد پرداخت.

آین افتتاح این شعبه در سالن الغدیر دانشگاه هنر اسلامی تبریز و در مورخ ۹۰/۸/۱۹ در ساعت ۹:۰۰ برگزار خواهد شد. لازم به ذکر است که دفتر این شعبه از انجمن در محل پردیس دانشگاه هنر اسلامی تبریز مستقر خواهد بود.

سخن نخست

شماره یازدهم خبرنامه قالی در پی برگزاری انتخابات انجمن علمی دانشجویی فرش و متعاقب آن برگزاری جلسات هیئت مرکزی انجمن مبنی بر ادامه انتشار خبرنامه با تأخیری دو هفته ای آمده شد.

در تیم مدیریتی این دوره از انجمن تصمیم بر این شد تا خبرنامه قالی همچون گذشته با دوره زمانی یک ماهه و با محوریت اخبار تازه و غیر کلیشه ای فرش ایران و همچنین نگاهی نقادانه و تحلیلی به مسائل روز فرش ایران و جهان تهیه و توزیع گردد. لذا از تمامی دوستان دانشجو و اساتید بزرگوار درخواست می شود تا در رسیدن به این مهم یاری رسان ما باشند.

فرش که به عرش نرفت

پس از خزان شدن هفته نامه باع ایرانی در همان گام نخست این بار نوبت ماهنامه فرش تا عرش بود که به همان گام نخست هم نرسد و شوق فرش دوستان به داشتن نشریه ای وزین در این حوزه را ناکام بگذارد.

پس از تعطیلی نشریه قالی ایران و فرش دستباف و خیلی پیش تر از آن نشریه فرش (به صاحب امتیازی شرکت سهامی فرش) که حداقل این نشریات در زمان خودشان در یک دوره زمانی مشخص و با هدف گذاری های خاصی چاپ و توزیع می شدند نیاز به

نشریاتی هم سطح و هم طراز آن ها بسیار احساس می شد؛ که متسافانه تا کنون از نهادهای رسمی دولتی و غیر دولتی حرکت خاصی به جز چند نشریه محدود که در اصل گاهنامه می باشند و بیشتر جنبه تبلیغاتی دارند تا اطلاع رسانی چیز خاصی مشاهده نشده است. این در حالی است که نشریات دانشجویی فرش نیز

وضع مساعد و بسامانی ندارند. عمده مشکلات این دست نشریات نیز مسائل چاپ و توزیع می باشند که نهایتاً در سطح دانشگاه ها توزیع می گردد و آن شرایط ایده آل یک نشریه تام و تمام را ندارند.

لذا امیدواریم که مسئولان با اشراف بیشتر و دقیق تری از مسائل و مشکلات یک نشریه اقدام به ورود در این عرصه نمایند تا انشا الله دیگر شاهد بدقولی در رونمایی از یک نشریه تخصصی فرش نباشیم. همچنان منتظر بهار شدن خزان نشریات فرش هستیم.

انجمن علمی دانشجویی فرش در نمایشگاه بیستم

بیستمین نمایشگاه بزرگ فرش تهران برگزار شد. این نمایشگاه که از یکم تا هفتم مهرماه سالجاری میزبان تجار، فروشندها، تولیدکنندگان و بازدیدکنندگان داخلی و خارجی فرش کشورمان بود محل بسیار مناسبی برای حضور بخش دانشگاهی فرش و ارائه آخرین دستاوردهای علمی، پژوهشی و تولیدی دانشجویان و دانش آموختگان فرش بود که متسافانه آن استقبال لازم از سوی قشر آکادمیک فرش با توجه به گستردگی آن صورت نگرفت.

با این حال انجمن علمی دانشجویی فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز با همکاری انجمن علمی فرش ایران در سالن ۳۷ این نمایشگاه حضور قابل قبولی داشت. این برای اولین باری بود که انجمن علمی دانشجویی فرش دانشگاه در نمایشگاه بزرگ فرش تهران حاضر می شد.

انجمن در این نمایشگاه ضمن معرفی و مصور سازی مجموعه فعالیت های خود فضای مناسبی را برای ایجاد بحث و گفتگو پیرامون مسائل مختلف فرش مخصوصاً مسائل و مشکلات دانشجویان و دانش آموختگان فرش با مسئولین، محققین، اساتید، تولیدکنندگان و ... را فراهم آورد.

در اینجا از همکاری و همراهی انجمن علمی فرش ایران، روابط عمومی مرکز ملی، مسئولین دانشکده و معاونت فرهنگی دانشگاه برای ایجاد شرایط هرچه بهتر حضور انجمن علمی دانشجویی فرش در این نمایشگاه تقدیر و تشکر می گردد.

امیدواریم در دوره های آتی انجمن با حمایت و مشارکت حداکثری دانشجویان حضور فعال و پوشورتری در این آورده اگاه مهم فرش کشور داشته باشد.

دانشگاه هنر اسلامی تبریز که در این بین جزء دانشگاه‌های پیشرو آموزش عالی فرش است با تلاشی مجدانه و پیگیر موفق به تدوین و تصویب مقطع کارشناسی ارشد فرش و همچنین ارائه این مقطع برای اولین بار در اوخر مهرماه سال جاری با پذیرش ۸ نفر دانشجو در گرایش طراحی شد.

مشخصات مقطع کارشناسی ارشد فرش

در مقدمه برنامه کارشناسی ارشد فرش آمده است:

حضور میلیون‌ها نفر دست اندرکار فرش که به طور مستقیم و غیر مستقیم به تولید فرش اشتغال دارند، پراکندگی مراکز اشتغال و تولید آن در سطح کشور، تولید سالیانه چندین میلیون متر مربع فرش، تأمین نیازهای داخلی و بخشی از درآمد ارزی، اختصاص سهم قابل توجهی از صادرات غیر نفتی، تأمین استقلال اقتصادی و ارز آوری، پایین بودن میزان سرمایه گذاری سرانه و ارزش افزوده بالا، از جمله امتیازات و دستاوردهای ارزشمند فرش به شمار می‌آیند.

دوره کارشناسی ارشد فرش در سه گرایش طراحی فرش - اقتصاد و مدیریت فرش و مواد اولیه و رنگرزی تهیه و تنظیم شده است. اهداف تعریف هریک از این گرایش‌ها به شرح زیر می‌باشند:

گرایش طراحی: دوره کارشناسی ارشد فرش با گرایش طراحی با ارائه برنامه‌ای کامل و جامع ضمن آن که زمینه سازگاری و فرآگیری دانش هنر فرش خواهد بود، سبب حفظ هر چه بیشتر مواريث و اصالت‌های فرهنگی و ملی ایران و نیز زمینه‌های حضور هر چه بیشتر این هنر در عرصه هنر معاصر ایران خواهد بود. دوره کارشناسی ارشد فرش ضمن آنکه دانش لازم را در کلیات مراحل تولید فرش در اختیار دانشجو قرار می‌دهد موجب می‌گردد تا دانشجو به کسب مهارتی نسبی در زمینه انجام طراحی قالی و مراحل تکمیلی آن دست یابد. برنامه واحدهای درسی این گرایش به گونه‌ای تنظیم یافته است که فارغ التحصیل این دوره علاوه بر کسب توانمندی‌های لازم در جهت حفظ و اشاعه طرح‌ها و نقش‌مایه‌های اصیل از دنایی و جسارت لازم برای کمک به پویایی و بالندگی سنت هنر طراحی فرش از طریق بروز خلاقیت و نوآوری برخوردار گردد.

گرایش مواد اولیه و رنگرزی: دوره کارشناسی ارشد فرش با گرایش مواد اولیه و رنگرزی زمینه ساز تقویت هر چه بیشتر فرش از طریق مباحث علمی همچون فیزیک و شیمی الیاف، تکنولوژی رنگ و رنگرزی سنتی پیشرفته خواهد بود.

گرایش اقتصاد و مدیریت: دوره کارشناسی ارشد فرش با گرایش اقتصاد و مدیریت فرش، دانشجویان را با نحوه مدیریت در بخش‌های مختلف مواد اولیه، فرایند تولید، فروش و صادرات فرش آشنا می‌سازد. چنین دوره‌ای، امکان شناخت دانشجو را با اتحادهای مدیریتی‌های تولید، منابع انسانی، بازار، صادرات، واردات، مالی و سرمایه گذاری، اقتصاد و بازرگانی داخلی و بین المللی فرش فراهم آورده و زمینه خودکفایی کشور را از طریق گسترش هرچه بیشتر این هنر- صنعت فراهم می‌آورد.

اهداف و ضرورت‌های برگزاری دوره کارشناسی ارشد فرش:

۱- معرفی و شناسایی شیوه‌های طراحی فرش در حوزه‌های اصلی جغرافیایی تولید فرش در ایران.

۲- کوشش در جهت ارائه نوآوری در زمینه هنر فرش با حفظ اصالت و در تطابق با شرایط زمانی معاصر.

۳- احیاء و کاربست نقش‌مایه‌های اصیل فرش ایرانی مطابق با شرایط خاص جامعه.

۴- ایجاد شرایط مناسب برای تحقق رشد و خلاقیت هنر فرش.

۵- توسعه هرچه بیشتر صنعت فرش جهت ایجاد شغل و تقویت حضور آن در بازارهای جهانی.

۶- تلاش در جهت شناخت شاخصه‌ها و ارزش‌های جاودانه هنر فرش و بکارگیری آن به عنوان یکی از مظاهر هنر اسلامی.

۷- خروج از وضعیت نابسامان طراحی و تولید فرش در دوره معاصر

۸- اهمیت بخشنیدن به جایگاه پردازش فرش در نظام اقتصادی کشور

مروری بر رشته فرش تا مقطع کارشناسی ارشد

کارشناسان ارشد فرش در دانشگاه هنر اسلامی تبریز

آموزش قالیبافی در ایران از قدیم به صورت نظام استاد و شاگردی رایج بوده است. بافتده مبتدی فن بافت را از والدین یا اطرافیان خود می‌آموخته و در طول زمان در اثر ممارست، استاد کار قابلی می‌شده است. اما با تغییرات و گستردگی نظام آموزش در دوره معاصر این شیوه کم کم جای خود را به مدارس، مراکز فنی و حرفه‌ای و نهایتاً دانشگاه‌ها داد. هرچند در تمام این دوران و حتی تا دوره حاضر شیوه آموزش استاد و شاگردی هنوز به شکلی پایدار جریان دارد.

اگر بخواهیم نگاهی به تاریخچه آموزش فرشبافی در ایران بیاندازیم باید اشاره‌ای به مدرسه ارک تبریز که به همت حاج میرزا حسن خان خازن در سال ۱۳۱۰ هجری قمری دایر و همینطور مدرسه عالی صنایع مستظرفه که در سال ۱۳۲۹ هجری قمری به همت کمال الملک تأسیس شد داشته باشیم. این دو مدرسه که در کنار سایر دروس به فرشبافی نیز می‌پرداختند را می‌توانیم به عنوان اولین مراحل آموزش آکادمیک فرش بدانیم. بعد از این، در دوره رضا خان و در دوره دوم رژیم پهلوی هنرستان‌های هنر که در بخشی از آن فرش و هنر طراحی فرش آموزش داده می‌شدند برپا گردیدند. این مهم با تدریس اساتید نامدار این رشته باعث بروز استعدادهای ناب طراحی فرش شد. بعد از انقلاب نیز وضعیت رشته‌های بومی و سنتی بهتر شدند و با توسعه رشته‌های فنی و حرفه‌ای و شاخه‌های کارو دانش، رشته فرش در سطح کشور گسترش مطلوبی یافت. اما رشته فرش برای اولین بار به صورت غیر رسمی و در قالب یک گرایش از رشته صنایع دستی در دانشگاه الزهرا پایه ریزی شد. این خود زمینه‌ای بود تا پای فرش به دانشگاه باز شود. سپس در سال ۱۳۶۹ اولین دوره کارداری فرش با تلاش شرکت سهامی فرش ایران و با موافقت سازمان امور اداری و استخدامی برای داوطلبان پرسنل شرکت در دانشگاه هنر آغاز به کار نمود. این برای اولین بار بود که رشته فرش به صورت مستقل وارد دانشگاه می‌شد اما به هر ترتیب آن شرایط تام و تمام یک رشته مستقل دانشگاهی را نداشت. نهایتاً با پیشنهاد برگزاری مقطع کارشناسی فرش و ایجاد دانشکده فرش از سوی ریاست وقت دانشگاه صنعتی سهند دکتر کی نژاد به وزیر وقت صنایع مهندس نعمت‌زاده و با مشارکت و همکاری اساتید فن، تدوین برنامه‌ها و سرفصل‌های دروس انجام و در بیستم اسفندماه سال ۱۳۷۴ در سیصد و چهاردهمین جلسه شورای آموزش عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب رسید. از مهرماه سال ۱۳۷۵ نیز رشته فرش با پذیرش دانشجو در حال حاضر در ۱۹ واحد دانشگاهی رشته فرش ارائه می‌شود. هرچند در زمان تاسیس این رشته مخالفانی با نحوه تعریف سرفصل‌ها وجود داشتند اما همه نیاز به چنین رشته‌ای را در دانشگاه با پتانسیل‌های فراوان فرش ضروری می‌دانستند.

در حال حاضر ۱۵ سال از ارائه دانشگاهی رشته فرش در مقطع کارشناسی می‌گذرد. و آمار دانشجویان و دانش‌آموختگان فرش چیزی در حدود ۱۰ هزار نفر برآورد می‌شود.

در خبرها آمده بود

کاهش ۱۵ درصدی صادرات فرش در ۶ ماهه نخست سال ۹۰
میزان صادرات فرش دستباف در نیمه نخست سال ۹۰ مبلغی به ارزش ۲۲۷ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه در سال قبل از کاهش ۱۵ درصدی برخوردار بوده است. مقصد اصلی صادرات فرش دستباف در این مدت به ترتیب امارات، آلمان، ایتالیا، ژاپن و کانادا بوده است.

احداث مجتمع قالیبافی در آذربایجان غربی و ایجاد اشتغال پایدار
رئیس سازمان بازارگانی آذربایجان غربی گفت: ۱۱ مجتمع قالیبافی در آذربایجان غربی در دست احداث است. با احداث این مجتمع‌ها برای ۲ هزار نفر تا ۲ هزار و ۵۰۰ نفر از قالیبافان استان زمینه اشتغال فراهم می‌شود.

سرفصل‌های دوره‌های آموزشی نیازمند تغییر است

توضیح ژوله با اظهار این مطلب گفت: سرفصل‌های تدوین شده در دوره‌های آموزشی که مرکز ملی فرش در استان‌ها برگزار می‌کند به دلیل محتوای تکراری نیازمند تغییر است و در این راستا باید برنامه‌ریزی‌های اساسی صورت گیرد. وی همچنین تصريح کرد: آنچه اکنون به مردمان در کلاس‌های آموزشی تدریس می‌شود متعلق به سال‌های دور است و باید در تدوین سرفصل‌های جدید موقعیت کنونی قالی در جهان مدنظر قرار داده شود.

همایش فرش ورامین برگزار شد

این همایش که رویکرد اصلی خود را بازنگری به فرش ورامین و ارزش‌های هنری نهفته در آن تعریف نموده بود در روز دوشنبه مورخ ۹۰/۷/۲۵ با حضور دست‌اندرکاران فرش ورامین و مسئولان در سالن اجتماعات دانشگاه آزاد ورامین برگزار شد. در حاشیه برگزاری این همایش نمایشگاهی از فرش‌های اصیل شهرستان ورامین با طرح‌های مختلف برپا شد تا علاقه مندان با هنر بافندگان فرش ورامین بیشتر آشنا شوند. همچنین برپایی کارگاه رنگرزی و آشنایی با رنگ‌های گیاهی از برنامه‌هایی بود که در این همایش توجه شرکت کنندگان را به خود جلب نموده بود.

۸۰۰ هزار قالیباف تا پایان برنامه پنجم بیمه می‌شوند

رئیس مرکز ملی فرش ایران گفت: امسال قرار است ۲۰۰ هزار نفر از قالیبافان بیمه شوند و براساس پیش‌بینی‌ها باید این رقم تا پایان برنامه پنجم به ۸۰۰ هزار نفر برسد. وی افزود: ۲۷۰ هزار نفر تا تیرماه گذشته شامل بیمه قالیبافان بودند که ۱۱۰ هزار نفر آنان بیمه شده‌اند.

آمریکا چرا فرش ایران را تحریم می‌کند؟

مهدهی غضنفری وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن اظهار این مطلب گفت: جای خنده است که آمریکا ورود فرش ایرانی به کشور خود را به خاطر تحریم‌ها ممنوع می‌کند. درحالی که هیچ ارتباطی بین فرش و انرژی هسته‌ای وجود ندارد. برخوردهای سیاسی که موانع پیشروی این صنعت است، باید برداشته شود. آمریکا با این کار مردمش را از دستیابی به محصولی اصیل و چشم نواز محروم کرده است.

رسانه‌های خارجی با فرش ایران آشنا می‌شوند

به منظور آشایی مخاطبان خارجی فرش دستباف ایران با مراحل تولید این محصول و ارزش‌ها و ویژگی‌های آن و کمک به توسعه بازار، برگزاری تورهایی برای خبرنگاران رسانه‌های خارجی مقیم ایران در دستور کار مرکز ملی فرش ایران قرار گرفته است. این تیم خبری که بیشتر به رسانه‌های کشورهای اروپایی اختصاص دارد، در نیمه دوم آبان‌ماه جاری با هدایت مرکز ملی فرش ایران و همکاری سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت در دو استان قم و اصفهان، مهمان شهرهای قم، کاشان و اصفهان خواهد شد. خبرنامه قالی ۳۰

۹- گسترش هر چه بیشتر بازارهای بین‌المللی فرش با توجه به نقش صادرات فرش در صادرات غیرنفتی کشور

۱۰- افزایش کیفی مواد اولیه و صنعت رنگرزی فرش دستباف نقش و توانایی ارائه این دوره در نظام آموزشی فرش به صورت زیر تعریف شده است:

- ۱- تربیت کارشناسان ارشد آگاه و محقق و توانا در ارائه طرح‌های بدیع و اصیل فرش.
- ۲- توانایی نقد و بررسی و آسیب‌شناسی طرح‌های فرش مناطق مختلف ایران.
- ۳- شناخت طرح‌ها و رنگ‌بندی‌های فرش‌های مناطق مختلف ایران.
- ۴- توانایی ایجاد ارتباط با بازارهای فروش داخلی و خارجی.
- ۵- شناخت مواد اولیه و تسلط بر صنعت رنگرزی
- ۶- تربیت کارشناسان ارشد که با استفاده آگاهانه از دستاوردهای علوم اقتصادی و برنامه‌ریزی، تکیه اساسی فعالیت اجرایی خود را بر دستاوردهای تفکر اقتصادی غیروابسته و مستقل براساس مبانی قانون اساسی و امکانات و نیازهای ویژه جمهوری اسلامی ایران قرار دهد.

۷- به عنوان مدیر و کارشناس ارشد هدایت سیاستهای اقتصادی لازم در زمینه تخصصی فرش را بر عهده گرفته و برای حل و فصل مسائل اقتصادی آن در سطح کشور تصمیم‌گیری و ارائه طریق نماید.

۸- شناخت جنبه‌های اقتصادی - بازارگانی و دانش مدیریت تولید فرش در زمینه‌های مختلف و توانایی ارائه تحلیل‌های مناسب درباره مسائل اقتصادی، تجارت الکترونیکی، توسعه سیستمهای اقتصادی و کاربرد فناوری اطلاعات در اقتصاد و بازارگانی فرش.

۹- توانایی دانش آموختگان در همکاری با سازمانهای دولتی و مؤسسات خصوصی از طریق ارائه مشاوره فنی و تخصصی و خدمات برنامه‌ریزی در مراکز و مجتمع‌های مختلف تولید، تجارت و بازارگانی فرش

۱۰- به عنوان محقق به پژوهش پرداخته و با تجزیه و تحلیل مسائل نقش مؤثری در تصمیم‌گیری سیاست گذاران داشته باشد.

۱۱- تدریس در مراکز مؤسسات آموزش عالی

طول دوره کارشناسی ارشد فرش دو سال و یا چهار ترم تحصیلی می‌باشد که شامل ۳۲ واحد درسی مشتمل بر ۶ واحد پایان‌نامه، ۲۰ واحد دروس اصلی و تخصصی و ۶ واحد اختیاری می‌باشد. این رشته در دفترچه کنکور سراسری امسال با تعریف کد اختصاصی ۱۳۶۳ و در سه گرایش مذکور ارائه خواهد شد. همچنین تمامی دارندگان مدرک کارشناسی رشته‌های هنری پس از قبولی آزمون‌های تستی و عملی می‌توانند در مقطع کارشناسی ارشد فرش تحصیل نمایند. در گرایش طراحی فرش از داوطلبانی که با توجه به نمره اکتسابی مجاز به انتخاب رشته باشند، آزمون عملی به عمل خواهد آمد.

در دفترچه کنکور سراسری سال ۹۱ مواد آزمون به همراه ضرایب آن به تفکیک هر گرایش به شرح زیر آورده شده است:

گرایش	مواد امتحانی
طراحی فرش	۸
رنگرزی و مواد اولیه	۷
اقتصاد و مدیریت	۶

۱- زبان عمومی و تخصصی

۲- شناخت طرح و نقش فرش ایران

۳- اصول رنگرزی

۴- مواد اولیه و علوم الیاف

۵- تاریخ فرش ایران و جهان

۶- بازار جهانی و اقتصاد فرش

۷- ارزیابی و ارزشیابی فرش

۸- پژوهه عملی طراحی فرش

دانشگاه هنر اسلامی تبریز از سال آینده در هر سه دوره پذیرش دانشجو خواهد داشت.

ماهنامه تخصصی، خبری فرش ایران

صاحب امتیاز: انجمن علمی دانشجویی فرش (دانشگاه هنر اسلامی تبریز)
 مدیر مسئول: دکتر فاطمه اکبری سردمیر: عبدالله میرزا^{ای}
 مدیر اجرایی و ویراستار: سید محمد مهدی میرزا^{ای}
 همکاران این شماره: میثاق روزبهانی، زهرا شوقي، صبا جوانمرد
 پست الکترونیکی خبرنامه: carpetnewsletter@gmail.com
 خبرنامه قالی در ویرایش مطالب رسیده آزاد می باشد.

بر من آرام قدم بگذارید

شاخه و ساق و گل و برگ مرا
 از سر حوصله و صبر نگاهی بکنید
 هیچ دانید چرا
 گل و گلبوته‌ی باع دل من
 رونق و روشنی خانه زیبای شماست
 چونکه از چشمہ بینایی چشمان هزاران انسان
 آب خورده است و سپس روییده است...
 بر من آرام قدم بگذارید

پژوهش‌های مرتبط با فرش و همچنین علاقمندی به این حوزه و متعاقباً کمک به بخش صنعت فرش را نیز مهیا نماید.

این استاد درس موزه داری در خصوص نحوه تأمین فرش‌های این موزه گفت: یکسری از فرش‌ها در حال حاضر موجود هستند و گروهی دیگر در اختیار مردم‌اند که تا زمان راه اندازی موزه با برنامه ریزی‌های انجام شده خریداری خواهند شد. همچنین یکسری از فرش‌ها از طرف موزه ملی فرش تأمین خواهند شد. ایشان اظهار داشتند موزه فرش تبریز بدليل قرار داشتن در یک مجموعه تاریخی فرهنگی که در ضلع جنوبی موزه آذربایجان و مسجد کبود و همینطور در نزدیکی موزه سنجش قرار دارد عامل مهمی در جذب توریسم و گردشگران داخلی خواهد بود. ایشان همچنین اضافه نمودند در کنار موزه فرش موزه منطقه‌ای آذربایجان نیز در حال احداث است.

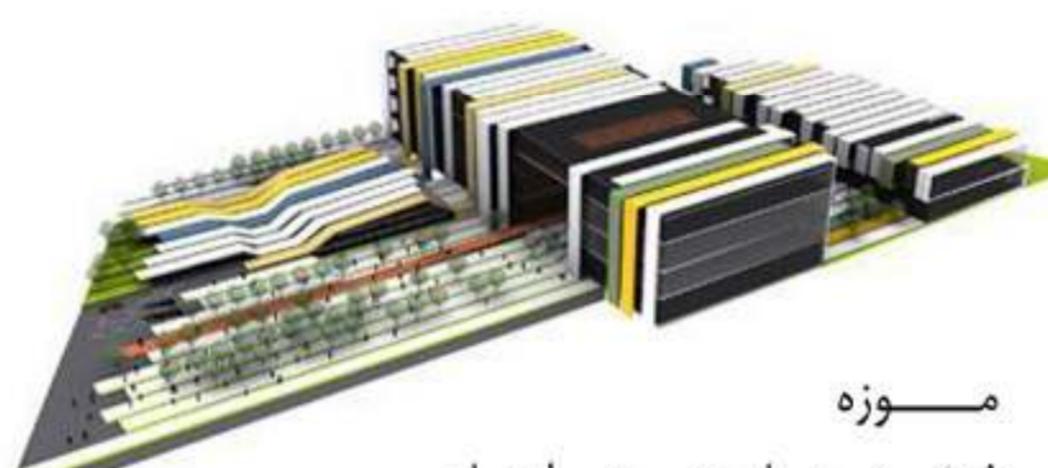
این مقام مسئول ضمن تاکید بر ضرورت احداث موزه تخصصی فرش در منطقه آذربایجان ابراز امیدواری کرد این احساس نیاز که مدت‌هast در بین فرش دوستان وجود دارد به نحو مطلوبی با بهره برداری از این موزه پاسخ داده خواهد شد.

وی همچنین در خصوص مشخصات بنای موزه گفت: این موزه بر اساس آخرین استانداردهای موزه سازی دنیا در زمینی به مترار ۱۲ هزار متر مربع و در دو طبقه و نیم با حدود ۹۸۰۰ متر زیر بنا در حال احداث است. همچنین در ساخت این موزه سالنهای متعددی با استانداردهای فرش و شرایط خاص نمایش این کالای گران‌بهای کشور پیش بینی شده است.

اسماعیلی در پاسخ به این پرسش که آیا در موزه فرش به جز فرش تجهیزات مربوط به بافت قالی مثل دار قالی نمایش داده خواهد شد، خاطر نشان ساخت که قطعاً در موزه فرش تبریز این تجهیزات و وسائل نمایش داده می‌شوند اما در خصوص اینکه بخش جداگانه‌ای به این ابزار اختصاص داده شود گفت: تاکنون برنامه ریزی خاصی در این رابطه صورت نگرفته که احتمالاً در صورت ایجاد شرایط لازم چنین بخشی هم در موزه راهاندازی شود.

وی در پایان ابراز امیدواری کرد تا با ساخت این موزه آن آرزوی دیرینه مردم منطقه برای احیای هنر فرش برآورده گردد.

فرش تبریز ۵ سال دیگر صاحب موزه می‌شود

موزه

فرش تبریز با پیش بینی انجام شده تا پنج سال دیگر به بهره برداری خواهد رسید. حسین اسماعیلی عتیق در مصاحبه اختصاصی با خبرنامه قالی ضمن اظهار این مطلب گفت: پیش بینی‌های انجام شده برای بودجه احداث این موزه بین سال‌های ۸۰ تا ۸۲ برابر با ۱۰ میلیارد تومان بوده که بدليل یک وقفه ایجاد شده در پروسه اجرایی آن و با توجه به افزایش نرخ مصالح و همچنین نرخ تورم، پیش بینی می‌شود ساخت این موزه ۱۰ تا ۱۵ میلیارد تومان هزینه داشته باشد. در حال حاضر هم سالانه بین یک تا یک و نیم میلیارد تومان بودجه برای ادامه پروسه ساخت موزه تحويل داده می‌شود.

وی گفت در حال حاضر عملیات پیشرفت ساختمان موزه در مرحله اتمام سقف اولیه است که با پیش بینی‌های ما ۵ سال دیگر قابل بهره برداری خواهد بود. رئیس موزه‌های استان آذربایجان شرقی در خصوص امتیازات خاص این موزه گفت: شاید نتوان گفت این موزه امتیاز بسیار ویژه یا خاصی دارد اما باید در نظر داشته باشیم که این موزه در منطقه‌ای بنا می‌شود که می‌تواند در احیاء فرش تبریز و منصقه آذربایجان سهم عمده‌ای را ایفا نماید. وی با اشاره به اهمیت تبریز در تاریخ فرشبافی کشور از موزه فرش تبریز به عنوان یک قطب موزه‌ای در زمینه تخصصی فرش یاد کرد که با ساخت این موزه احیاء خواهد شد.

وی همچنین تصریح کرد بدليل شرایط خاص جغرافیایی منطقه که در محدوده مرزی کشور قرار دارد احتمال اینکه فرش‌های تاریخی از کشور خارج شوند بسیار است که احداث این موزه خود عاملی برای جلوگیری و نگهداری فرش‌های تاریخی و نفیس منطقه خواهد بود. از طرفی موزه فرش می‌تواند با بستر سازی‌های لازم شرایط را برای آموزش و

آیا مدد آمد؟ القاج کشے چیست؟

القاج کشی عملی است که برای صاف و یکنواخت نمودن حاشیه و زنجیره قالی در عرض بکار می‌رود. به عنوان مثال ممکن است حاشیه قالی در قسمتی ۴۰ سانتی متر و در قسمت دیگر ۴۵ سانتی متر باشد. این پنج سانتیمتر اختلاف را کیس انداخته و قالی را به تخته میخ می‌کنند و توسط القاج قالی که با انبر از بغل کشیده می‌شود، اختلاف در عرض قالی از بین رفته و حاشیه و زنجیره از پهنا صاف می‌شود.

القاج کشی از روش‌های دارکشی رایج در خراسان رضوی و بالاخص شهر مشهد می‌باشد. لازم به ذکر است که منظور از القاج همان پود ضخیم یا پود زیر می‌باشد. در کتاب فرش‌نامه ایران ارقاج هم گفته شده است.

برای ارسال نظرات خود به رئیس مرکز ملی فرش ایران این مطلب را حتماً خوانید

سایت اطلاع رسانی فرش ایران به عنوان پرکاربرترین سایت تخصصی فرش کشور چند مدتی است که صفحه‌ای جدگانه با عنوان «برای ارسال نظرات خود به رئیس مرکز ملی فرش ایران این صفحه را باز کنید» شرایط تازه‌ای را برای ارتباط مقابل و بدون تشریفات کاربران با رئیس مرکز ملی فرش ایران فراهم نموده است. که در جای خود اقدام بسیار بجا و قابل ستایشی است. اما مسئله اینجاست که از آخرين پاسخ‌های جناب مرداسی پیش از هشت ماه می‌گذرد و پیام‌های این صفحه روی هم انبار شده‌اند و پاسخگویی نیست که نیست.

در این شرایط مسئولان سایت نیز به نظر پیگیری خاصی انجام نداده باشند. همین چند روز پیش بود که مدیر سایت با رئیس مرکز ملی فرش ایران در خصوص این مطلب نیز پیگیری می‌نمودند تا حداقل اگر وجود چنین صفحه‌ای قرار است بدون پاسخ رئیس مرکز بماند برای احترام به مخاطبان هرچه زودتر مسدود شود. هرچند چه خوب می‌شد که آقای رئیس هر از چند گاهی به این صفحه که مالامال از درخواست‌های ریز و درشت و درد دل‌های کم و زیاد است نیم نگاهی می‌انداختند...